

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural L'Espona

Núm. 65   febrer – març 12

Edita: Associació Cultural L'Espona
Adreça: Escoles, 5
43370 La Palma d'Ebre
e-mail: espona@ono.com
www.associaciolespona.cat

Editorial

L'absolució de Francisco Camps de les acusacions que se li imputaven en el "cas dels vestits", dins de la trama Gürtel, ens hauria de portar a una sèrie de reflexions.

Primer, és necessari plantejar-se fins a quin punt el veredictes d'un jurat popular dividit (cinc a favor de l'absolució contra quatre) pot ser determinant en la decisió del jutge, i més en un cas com aquest, amb claroscurs i amb unes implicacions polítiques evidents.

Segon, cal demanar-se si Camps no ha aconseguit forçar un pacte entre el PP, ara també al poder a Madrid, i ell mateix, per sortir-se'n i poder seguir a l'arena política. Si fos així, per a l'expresident valencià el seu interès particular estaria per sobre de l'interès públic.

Tercer, la corrupció, força generalitzada, sembla formar part intrínseca del sistema polític, la qual cosa afectaria molt negativament la qualitat de la nostra democràcia. El més greu, però, és la sensació que els responsables gaudeixen de total impunitat.

Quart, a Catalunya tenim dos grans escàndols, el cas Palau de la Música i el cas Pretòria. Tal com s'estan instruint la teoria de la impunitat dels presumptes responsables sembla quedar avalada: tant Fèlix Millet, expresident del Palau de la Música, com Bartomeu Muñoz, exalcalde de Santa Coloma de Gramenet, continuen lliures i a l'espera de judici; una espera que s'eternitza, cosa que no fa cap bé a l'Estat de dret.

Activitats

-XIX Convocatòria de Beques del CERE 2012, que té per objectiu promoure el desenvolupament, la divulgació i el foment dels valors culturals, científics i artístics de la Ribera d'Ebre. El CERE podrà concedir fins a un màxim de 10 beques per a projectes de treball que tinguin com a objectiu central de referència la comarca de la Ribera d'Ebre. El termini de presentació de les sol·licituds finalitzarà el 30 d'abril de 2012 i la resolució es farà pública dins el termini de dos mesos. Cal presentar aquestes sol·licituds a la seu del CERE (C. de St. Jordi, 3, 3r. Apartat de correus núm. 8. 43750 Flix). Més info. www.riberadebre.org o a cere@riberadebre.org.

-Diumenge 4 de març, excursió "Barrancs i paisatges espectaculars". Itinerari d'excepció amb la descoberta de barrancs espectaculars i entorns naturals d'encantadora fascinació. Durada: de 9.30h a 16h. Cal portar esmorzar, dinar i aigua. Més info.: www.catalunyasud.es

-Diumenge 11 de març, "Diada gastronòmica de la festa d'espínacs amb suc a Ulldemolins". Esmorzar amb botifarra, arengada i pa torrat, oli i vi de la terra, amenitzat per un grup musical. Durant tot el dia s'hi munten parades d'aliments o productes artesanals. A mig matí es fa una demostració de com s'elabora la truita i se celebra el concurs. A partir de les 9h del matí.

Quaranta anys de nuclears

L'11 de febrer de 1972, és a dir, ara fa quaranta anys, va ser inaugurada la central nuclear de Vandellòs; en concret, el reactor Vandellòs I. Aquesta va ser la primera instal·lació d'aquest tipus que va entrar en funcionament a Catalunya, i la segona a l'Estat espanyol –la primera havia estat la de Santa María de Garoña (Burgos) el 1971. Posteriorment es posarien en marxa Ascó I (1983), Ascó II (1985) i Vandellòs II (1987). La vida de la degana de les centrals nuclears catalanes –Vandellòs I– finalitzaria el 1989 a causa d'un incendi, que va provocar-ne el desmantellament, un procés que, vint-i-tres anys després, encara continua, a causa, entre altres motius, de la durada del procés de desintegració del combustible nuclear i dels nivells de radioactivitat que encara genera aquest procés.

Vandellòs i Ascó han estat lligats, des de fa dècades, a la generació d'energia elèctrica a partir de la fissió nuclear. És evident que això ha generat llocs de treball i riquesa. Llocs de treball directes durant la construcció de les centrals i després, tot i que menys, en les tasques específiques que s'han de dur a terme dins de cadascuna de les instal·lacions; unes tasques que requereixen des de personal molt format i especialitzat, com ara enginyers, fins a peonatge per fer tasques menys especialitzades com ara manteniment o neteja de les instal·lacions. També és cert que els habitants de les poblacions que no hi treballen directament, n'han sortit beneficiats, ja sigui perquè els comerços han vist incrementar la clientela, i els ajuntaments, fins ara, han tingut una bona font d'ingressos via impostos, a partir dels quals han pogut donar uns serveis a la població que d'altra manera hauria estat impossible.

Ara bé, quins han estat realment els beneficis que ens han aportat les central nuclears al conjunt de la societat catalana? Des del punt de vista econòmic, l'electricitat generada per les plantes atòmiques no és tan barata com se'ns ha volgut fer veure perquè requereixen d'una infraestructura molt cara: edificis amb moltes mesures de seguretat, i amb un combustible no gens barat, encara que sigui molt rendible. A més, les instal·lacions d'aquest tipus tenen una data de caducitat, i desmantellar una central nuclear és una tasca caríssima. Pel que fa a les conseqüències per a la població, la presència de combustible radioactiu, necessari per al funcionament de la central, fa que, tot i les mesures de seguretat, hi hagi un risc evident per als treballadors de la planta i per al conjunt dels habitants de la zona. A més, a això cal afegir-hi l'impacte que han tingut sobre el territori, en especial pel que fa a les activitats econòmiques tradicionals, com ara l'agricultura.

Si aprofundim en el darrer dels punts anteriors, ens adonarem que les localitats que acullen reactors han deixat en un segon pla l'activitat agrícola i han passat a viure, directament o indirectament, de l'activitat generada per la central nuclear. El problema és el futur d'aquests pobles quan les plantes acabin el seu cicle. No hi ha hagut una política d'atracció d'inversions per diversificar-ne l'activitat econòmica, de manera que el dia que les centrals tanquin és possible que bona part de la població es vegi obligada a emigrar. De fet, la candidatura d'Ascó a l'MTC responia a aquesta manca de previsió, buscant la sortida més fàcil al futur tancament dels reactors: seguir vinculant l'economia de la població a l'activitat nuclear. Però, a banda d'això, hi ha els possibles efectes en la salut i el medi ambient. Incidentes com els del 2008 a Ascó creen desconfiança en aquest sentit. No hi ha estadístiques fiables, però seria interessant estudiar, per exemple, l'índex de càncers en la zona d'influència de cadascuna de les centrals.

En definitiva, després de quaranta anys d'energia nuclear a Catalunya encara manca un estudi rigorós de l'impacte real que ha tingut sobre el territori. Esperem que no trigui gaire a elaborar-se.

Ricard Sas Filella

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

L'Espona no es fa responsable de les opinions expressades en l'article.